

Posudek vedoucího práce: Kristýna Hutta „Adaptační proces nově příchozích dětí do mateřské školy.

Téma bylo vhodně zvolené, v současné době je věnována značná pozornost adaptačním procesům na mateřskou školu i zralosti dětí k nástupu do mateřské školy. Práce je obvyklým způsobem členěna na teoretický úvod a empirickou část. V první kapitole teoretické části autorka charakterizuje předškolní věk a jeho specifika, uvažování a prožívání předškolních dětí, ale i jejich socializační vývoj, na nějž má značný vliv právě mateřská škola. Významu mateřské školy pro předškolní děti je věnována další kapitola. Autorka připomíná, že by dítě mělo mít určité dovednosti a předpoklady zvládnout začlenění do vrstevnické skupiny. Proces adaptace na mateřskou školu je důležitý, protože na jeho úspěšném zvládnutí bude záviset nejenom aktuální pohoda dítěte, ale i jeho další rozvoj. Adaptační proces na mateřskou školu probíhá v několika fázích, k jejichž zvládnutí dítěti napomáhá podpora rodičů i učitelk. Je přínosné, že autorka uvádí, co je třeba udělat, aby adaptační proces proběhl bez větších problémů. Teoretická část práce je dostatečně obsáhlá a dobře zpracovaná.

Cílem práce bylo zmapování procesu adaptace na mateřskou školu, autorka hodnotila chování a prožívání dítěte po nástupu do mateřské školy, jeho soběstačnost v sebeobsluze a schopnost začlenit se do skupiny. Posuzované projevy mohou přispět k pochopení průběhu adaptace i její úspěšnosti. Použité metody vlastního pozorování a rozhovory s matkami i učitelkami jsou pro daný účel vhodně zvolené. Otázky pro rodiče byly srozumitelně formulované a zaměřené na důležité aspekty adaptace.

Autorka si stanovila 3 výzkumné otázky, na něž měla její práce odpovědět. Výzkumné otázky jsou adekvátně formulované a zaměřené na průběh adaptace a jeho trvání. Zkoumaný vzorek tvořilo 5 dětí ve věku 3-4 roky, které nastoupily do mateřské školy. Počet dětí by byl vzhledem k použitým metodám dostačující, trochu vadí, že jde ve 4 případech o dívky, ve skupině byl jen jeden chlapec. Možná by bylo lepší, kdyby se autorka věnovala jen adaptačnímu proces u dívek. Získané poznatky autorka zpracovala do kazuistik jednotlivých dětí, počáteční projevy chování každého dítěte ve školce zpracovala do přehledných tabulek. Kazuistiky zahrnovaly i sdělení učitelk a matky dítěte. Z jejich přehledu vyplývá, jak adaptace dítěte probíhala a co ji mohlo ovlivnit. Zařazení přímé řeči její průběh pěkně ilustruje. Zajímavé bylo zařazení dvojčat do skupiny, je zřejmé, že v tomto případě probíhá adaptace trochu jinak a školka může mít na každé z dětí trochu jiný vliv. Může např. podporovat i jejich osobnostní rozvoj a emancipaci od druhého dvojčete.

Diskuze: autorka uvádí souhrn dětských projevů ve fázi adaptace na nové prostředí a vysvětluje jak adaptační proces probíhal a co jej ovlivňovalo. Uvádí i metody, které učitelky používají, aby dětem adaptaci na mateřskou školu usnadnily. Pozitivně lze hodnotit i to, že autorka umiňuje i limity své práce. Závěr je shrnutím získaných výsledků a možností jejich využití v praxi. Seznam použité literatury je vzhledem k typu práce odpovídající.

Předložená bakalářská práce splňuje všechny požadavky, a proto ji lze doporučit k obhajobě.
Navržená klasifikace: 1

V Praze dne 21.8.2022

Prof. PhDr. RNDr. Marie Vágnerová, CSc.